

[Statsministeren.]

oppositionen med at udskrive valg, før blændværket i oppositionens helt overdrevne propaganda imod helhedsløsning og jordlove er afsløret.

Til allersidst vil jeg gerne sige, at jeg — og med mig regeringen — stadig tror på samarbejdsmulighederne i dansk politik. Måske kan vi allerede i septembersamlingen finde arbejdsopgaver, der bedre gør det muligt at lade denne samarbejdsvilje komme til udtryk, end tilfældet har været i de nu forløbne måneder.

Jeg håber altså på noget bedre fra oppositionens side end den ganske overvejende negative holdning, der er kommet til udtryk i oppositionens politik i de seneste måneder, og som også prægede oppositionens indlæg i debatten i går.

Udenrigsministeren (Per Hækkerup): De ærede ordførere beskæftigede sig i deres indlæg med forskellige udenrigspolitiske spørgsmål, og flere af de ærede ordførere gav udtryk for ønsket om at få en redegørelse for, hvad der var vedtaget og diskuteret på det ministermøde inden for NATO, som blev afholdt i sidste uge. Jeg skal med megen glæde efterkomme ønsket om en sådan redegørelse.

Som det vil være bekendt, har man i den sidste tid inden for NATO drøftet spørgsmålet om, i hvilket omfang og på hvilken måde samarbejdet vedrørende atomvåben kunne forbedres. Der har i det sidste par måneder været ført drøftelser om forskellige planer, som kendes under forskellige betegnelser, såsom en multilateral atomstyrke og en interallieret atomstyrke. Det, man på Ottawamødet blev enig om, var noget, som jeg synes man har lov til at betegne som ret beskedent. Det, der skete, var, at rådet besluttede en reorganisering af de styrker, som allerede er eller senere vil blive stillet under kommando af NATOs øverstkommanderende i Europa.

De væsentlige enkeltheder i denne plan er, at England og USA har besluttet at tildele general Lemnitzer, den øverstkommanderende i Europa, kommandoen over henholdsvis den britiske bombestyrke og 3 amerikanske polarisundervandsbåde. Endvidere er der på det administrative plan truffet beslutning om for den øverstkom-

manderende at udnævne en særlig stedfortræder, som skal være ansvarlig over for den øverstkommanderende i spørgsmål vedrørende disse kernevåben. Endelig vil der nu blive draget omsorg for, at de øvrige medlemslande — de, der altså ikke er i besiddelse af kernevåben — vil få en udvidet adgang til at deltage i samarbejdet inden for de forskellige instanser.

Fra dansk side har vi både forud for og på selve mødet sagt, at det arrangement, der hidtil har bestået på kernevåbenområdet, efter vor opfattelse måtte siges at opfylde vestens vigtigste sikkerhedskrav, ligesom vi har udtalt, at fordelene ved den nu gennemførte ordning efter vor opfattelse måtte betegnes som begrænsede. I mit indlæg i Ottawa gjorde jeg det endelig klart, at der efter sagens natur ikke fra dansk side var tale om, at Danmark stillede militære enheder til rådighed for dette arrangement, ligesom jeg bekræftede og gentog Danmarks hidtidige basepolitik. Da reorganisationstanken imidlertid mødte almindelig tilslutning hos medlemslandene, har regeringen, sådan som jeg forud for Ottawamødet havde lejlighed til at redegøre for det i det udenrigspolitiske nævn, ment på linje med de øvrige medlemslande at burde godkende planen.

Som det vil være det høje ting bekendt, lægger vi fra dansk side vægt på at modvirke en yderligere spredning af atomvåben til stater, der ikke allerede besidder sådanne våben. Jeg vil også gerne understrege, at den nye ordning netop ikke indebærer noget afkald i den kontrol, som de atombesiddende magter hidtil har udøvet med hensyn til disse våben.

Ved bedømmelsen af planen forekommer det mig også naturligt at hæfte sig ved beslutningen om, at de øvrige medlemslande vil få mulighed for bedre end hidtil at blive underrettet om atomforsvarsplanlægning. Det er ikke uvæsentligt, at de mindre stater på denne måde får mere udførlig information vedrørende disse forsvarsplaner.

Der har gennem nogen tid været tale om, at den atlantiske alliance, at NATO, var ude for en krise, og at sammenholdet inden for vestens lande var mindre stærkt end tidligere. Jeg har også læst nogle vurderinger i den retning af det møde, som jeg netop har deltaget i. Det er derfor med til-